

Slovenija ratificirala vse protokole Alpske konvencije

Slovenski parlament je 28. novembra 2003 soglašal z ratifikacijo vseh devetih protokolov o izvajanju Alpske konvencije. Tako bo v večini alpskih držav čez nekaj mesecev v veljavi tudi večina izvedbenih protokolov..... [Več na strani 1](#)

OZN potrjuje: obstoj zimskega športa po vsem svetu ogrožajo podnebne spremembe

Kot se glasi ključna ugotovitev iz raziskave o ekonomskih posledicah podnebnih sprememb za zimski turizem, se bodo številna smučišča po nižinah zaradi globalnih podnebnih sprememb znašla v finančnih težavah ali celo pred bankrotom. Raziskavo, ki jo je naročil Program Združenih narodov za okolje, so predstavili 2. decembra v italijanskem Torinu ob svetovni konferenci o športu in okolju..... [Več na strani 2](#)

Francija: sprememba zakonodaje o gorskih območjih

Francija je mednarodno leto gora in prizadevanja za decentralizacijo izkoristila kot priložnost za pripravo pregleda na področju politike gorskih območij v Franciji, ki je bila sicer leta 1985 opredeljena v zakonu o gorah. Dva nova zakonska osnutka bi lahko varstvene predpise, ki jih vsebuje ta zakonodaja, znatno omilila. [Več na strani 3](#)

Slovenija ratificirala vse protokole Alpske konvencije

Slovenski parlament je 28. novembra 2003 soglašal z ratifikacijo vseh devetih protokolov o izvajanju Alpske konvencije. Tako bo v večini alpskih držav čez nekaj mesecev v veljavi tudi večina izvedbenih protokolov.

Le pet tednov po tem, ko je slovenska vlada protokole Alpske konvencije poslala v ratifikacijo parlamentu, je ta ratifikacijo tudi potrdil. V Sloveniji nasprotovanja Alpski konvenciji ni bilo opaziti. Tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji pri Avstriji, ki ima vlogo depozitarja, bodo protokoli začeli veljati tudi v Sloveniji. Avstrija, Nemčija in Lihtenštajn so vse protokole ratificirali že v lanskem letu, medtem ko sta Francija in Monako ratificirala le nekatere.

Ko bodo protokoli v Sloveniji stopili v veljavo, bodo v petih državah začeli veljati protokoli o urejanju prostora in trajnostnem razvoju, hribovskem kmetijstvu, turizmu ter varstvu tal, v štirih državah protokoli o varstvu narave in urejanju krajine, gorskem gozdu, energiji ter prometu, protokol o reševanju sporov pa celo v šestih od osmih alpskih držav. Poleg tega se pričakuje, da bodo v Italiji čez nekaj mesecev ratificirani vsi protokoli razen prometnega, prav tako pa naj bi v kratkem ratificirala preostale izvedbene protokole tudi Francija.

Švica in Evropska unija pri tem procesu zaostajata in če Italija ne namerava ratificirati protokolov o prometu, lahko to srednjeročno ohromi alpski proces. Dejstvo, da je Slovenija ratificirala protokole, opazovalci ocenjujejo kot pomembno znamenje, kako velik je pomen Alpske konvencije za razvoj gorskih območij in za uveljavitev položaja Alp ravno v odnosu do Evropske unije.

Stanje na področju ratifikacije ter besedilo Alpske konvencije in pripadajočih izvedbenih protokolov objavljamo na spletnem naslovu: http://www.cipra.org/s/alpenkonvention/alpenkonvention_index.htm (sl), več informacij tudi na domači spletni strani: <http://www.alpskakonvencija.org> (de/fr/it/sl)

Vsebina

Slovenija ratificirala vse protokole Alpske konvencije

[1](#)

OZN potrjuje: obstoj zimskega športa po vsem svetu ogrožajo podnebne spremembe

[2](#)

11. december: prvi mednarodni dan gora

[2](#)

Trajnostna arhitektura – tema nagrade Delovne skupnosti alpskih dežel 2004

[2](#)

Zgibanka in tekmovanje na temo „Naravi prijazno zimsko gronštvo“

[2](#)

Francija: sprememba zakonodaje o gorskih območjih

[3](#)

Pospeševanje prodaje pridelkov z gorskih območij

[3](#)

Mednarodna raziskovalna skupnost nasprotuje ukinitvi alpskega inštituta

[3](#)

Bo Kailaš postal svetovna dediščina in ne cilj turističnih konvojev?

[3](#)

O tem in onem

[4](#)

Prireditve

[4](#)

OZN potrjuje: obstoj zimskega športa po vsem svetu ogrožajo podnebne spremembe

Kot se glasi ključna ugotovitev iz raziskave o ekonomskih posledicah podnebnih sprememb za zimski turizem, se bodo številna smučišča po nižinah zaradi globalnih podnebnih sprememb znašla v finančnih težavah ali celo pred bankrotom. Raziskavo, ki jo je naročil Program Združenih narodov za okolje, so predstavili 2. decembra v italijanskem Torinu ob svetovni konferenci o športu in okolju.

V raziskavi se lahko tako seznanimo z napovedmi, da se bo snežna meja v Avstriji v naslednjih 30 do 50 letih znižala kar za 300 metrov. Kitzbühel, ki leži na nadmorski višini komaj 760 metrov, bi bil potemtakem ena prvih „imenitnejših“ žrtev. Poleg Avstrije bi take razmere prizadele zlasti Nemčijo oz. njena številna smučarska središča v sredogorskih predelih. V Švici bi lahko v 50 letih - v primeru neugodnega razvojnega trenda - od sedanjih 85 % smučišč veljalo za območja, kjer je vedno dovolj snega, samo še 44 % smučišč. Strokovnjaki so mnenja, da bi lahko švicarska turistična panoga posledično utrpela do 1,6 milijarde dolarjev izgub letno. S podobnimi problemi se bodo morali spopasti tudi na smučarskih območjih drugih celin, npr. v Severni Ameriki in Avstraliji.

Ker so stroški za umetno zasneževanje smučarskih površin vedno višji, nižje ležeča smučarska središča ne bodo več sposobna poslovati donosno. Poleg tega je proizvodnja umetnega snega pri vedno višjih temperaturah vedno bolj neučinkovita, dražja in celo nemogoča. Raziskava obravnava tudi posledice podnebnih sprememb, kot so taljenje ledenikov in večja stopnja tveganja zaradi naravnih nesreč.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.unep.org> (en)

11. december: prvi mednarodni dan gora

11. decembra 2003 bomo prvič praznovali mednarodni dan gora (International Mountain Day), ki bo letos potekal pod geslom „Gore – vir sladkih voda“. Po velikem uspehu mednarodnega leta gora, ki je potekalo v minulem letu, je OZN sklenila uvesti še ta dan.

Razlog, da je bilo izbrano letošnje geslo, je želja, da bi v mednarodnem letu celinskih voda opozorili na pomen, ki ga imajo gore pri oskrbi z vodo. Več kot polovica svetovnega prebivalstva je namreč odvisnega od gorskih območij, ki jim zagotavljajo vodo za proizvodnjo živil, proizvodnjo električne energije in vzdrževanje industrije, zlasti pa pitno vodo.

Na spletni strani, posvečeni dnevu gora, je zainteresiranim na voljo informativno in reklamno gradivo v različnih jezikih (med drugim v angleščini in francoščini), ki si ga lahko tudi presnamejo na domači računalnik.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.mountains2002.org/imd/imd.html> (en)

Trajnostna arhitektura – tema nagrade Delovne skupnosti alpskih dežel 2004

Nagrada Delovne skupnosti alpskih dežel bo naslednje leto zaznamovana z gesli, kot se pojavljajo že v njenem naslovu: "arhitektura-forma-alpe-oblikovanje". Delovna skupnost želi namreč s podelitvijo te nagrade odlikovati celostno zasnovo, ki bo ustrezala vsem zahtevam kakovosti sodobne arhitekture, je dolgoročno zasnovana in izpolnjuje zahteve trajnostnega razvoja v procesu oblikovanju alpskega prostora. Posebej bodo ocenjene celostne zasnove trajnostnega razvoja, ki so jih pripravili v podjetjih, mestih in občinah, ter strategije prostorskega planiranja na regionalni ravni. K sodelovanju so vabljeni arhitekti, investitorji, načrtovalci, podjetniki, združenja in organi javne uprave, svojo kandidaturo pa lahko predložijo do 12. marca 2004. Nagrada znaša 15.000 evrov.

Več informacij na e-naslovih: t.schoenherr@tirol.gv.at, johanna.woerndle@provinz.bz.it; viri: Avtonomna dežela Južna Tirolska, 2. 12. 2003: http://www.provinz.bz.it/lpa/news/news_d.asp?art=63008&HLM=1 (de), <http://www.argealp.org> (de/it)

Zgibanka in tekmovanje na temo „Naravi prijazno zimsko gronišтво“

Obseg zimskošportnih dejavnosti v naravi se je v Alpah v zadnjih letih povečal. Povečalo pa se je tudi število planincev in pohodnikov na tistih območjih, kjer doslej vpliva turizma ni bilo občutiti. Ravno zato je CAA (Club Arc Alpin – krovna organizacija osmih v Alpah delujočih planinskih društev) pripravil novo zgibanko z naslovom „Naravi prijazno zimsko gronišтво“, ki predstavlja preproste in razumljive nasvete za zimske športnike, da bi tako preprečili škodljive posege v naravno okolje in krajino. Zgibanka je izšla v štirih jezikih Alpske konvencije, tj. francoskem, italijanskem, nemškem in slovenskem, in jo lahko brezplačno naročite pri lokalnem planinskem društvu.

Na isto temo pa sta gorniška šola "bergpunkt" in naravovarstvena organizacija Mountain Wilderness organizirala zimsko tekmovanje, katerega cilj je utrjevati idejo „za več miru v gorah pozimi“. Vsi udeleženci, ki bodo v kvizu pravilno odgovorili na tri vprašanja, bodo sodelovali pri žrebanju.

Več informacij na spletnih naslovih: http://www.alpenverein.at/naturschutz/naturvertraegliche_wintertouren.asp (de); <http://www.pzs.si/index.htm> (sl/en), <http://www.mountainwilderness.ch/d/trendsport/winterwettbewerb.htm> (de)

Francija: sprememba zakonodaje o gorskih območjih

Francija je mednarodno leto gora in prizadevanja za decentralizacijo izkoristila kot priložnost za pripravo pregleda na področju politike gorskih območij v Franciji, ki je bila sicer leta 1985 opredeljena v zakonu o gorah. Dva nova zakonska osnutka bi lahko varstvene predpise, ki jih vsebuje ta zakonodaja, znatno omilila.

Osnutek zakona o urbanizmu in bivalnem prostoru je 28. maja odobril francoski parlament. Načelo strnjene poselitve, ki je bistvena pridobitev zakona o gorah, je v novem zakonskem osnutku zanemarejeno.

Drugi osnutek zakona, ki se nanaša na spodbujanje razvoja na podeželskih območjih, vsebuje pa tudi odstavek o gorskih območjih, je bil ministrskemu svetu predložen 3. septembra. Ta osnutek zakona vsebuje določbe o poenostavitvi postopka za izdajo dovoljenja za gradnjo nove turistične infrastrukture. Po eni strani naj bi se prag, ki sproži uvedbo takega postopka, glede na finančni obsegi posameznega projekta in velikost zazidljivih površin dvignil. Po drugi strani pa naj bi črtali klavzulo, ki je pri zazidavi doslej neokrnjenih območij samodejno sprožila postopek za izdajo dovoljenja. Parlament bo o osnutku zakona o podeželskih območjih razpravljal februarja 2004.

Organizacije za varstvo gorskih območij so izjavile, da bodo razvoj na tem področju skrbno spremljale.

Viri: Mountain Wilderness Francija <http://www.mountainwilderness.org> (fr), <http://www.senat.fr/dossierleg/pp103-051.html> (fr)

Pospeševanje prodaje pridelkov z gorskih območij

Skupina za gorska območja, ki deluje v okviru Oddelka za gozd pri Svetovni organizaciji za prehrano in kmetijstvo (FAO), je napovedala nov raziskovalni projekt. Od septembra 2003 do marca 2004 bo zbirala in ocenjevala primere dobre prakse iz vseh delov sveta, pri katerih kakovostni pridelki z gorskih območij prispevajo h krepitvi lokalnih gospodarstev, ne da bi to imelo škodljive posledice na okolje. Sploh pa naj bi raziskava pokazala, kateri pogoji tem pridelkom omogočajo uspeh, in sicer tako z vidika pogojev trženja (npr. certificiranje in označevanje proizvodov) kot tudi z vidika tehnoloških, institucionalnih, okoljskopoličnih in socialnokulturnih zahtev. Analiza naj bi pojasnila vprašanje morebitnega pospeševanja in varstva domačih pridelkov kot sredstva za uveljavitev načel trajnostnega razvoja gorskih območij.

Podatke o tovrstnih pridelkih sprejema Aline Faucher iz skupine FORCMountain Group: aline.faucher@fao.org. Vir: <http://www.save-foundation.net/deutsch/aktuell.htm> (de)

Mednarodna raziskovalna skupnost nasprotuje ukinitvi alpskega inštituta

Sredi novembra so z Università della Svizzera italiana (USI) sporočili, da bodo ukiniteli Inštitut za zgodovino Alp (Istituto di Storia delle Alpi - ISALP). Vodstvo USI je svojo odločitev utemeljilo s pojasnilom, da se ISALP ni vključil v zadostni meri v izobraževalno delo na univerzi. Kot je prepričan Jon Mathieu, vodja ISALP, to ne drži, saj je po pogodbi, sklenjeni z USI, vključevanje prav naloga univerze. Mednarodna družba za raziskovanje Alp, ustanoviteljica ISALP, je v pismu pozvala univerzitetni svet, naj o svoji odločitvi ponovno razmisli.

Zaradi številnih solidarnostnih protestov, ki so jih pripravile raziskovalne inštitucije iz različnih alpskih držav (Avstrija, Francija, severna Italija, Švica) morda obstaja upanje, da zadnja beseda vendarle še ni bila izrečena. Skupaj s kantonom Ticino, na katerega je bilo naslovljenih več interpelacij na to temo, USI sedaj poskuša najti ustrezno rešitev, je povedal Mathieu.

Viri: Neue Zürcher Zeitung, 20. 11. 2003; CIPRA-International. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.isalp.unisi.ch/deu/index.htm> (de/fr/it/en)

Bo Kailaš postal svetovna dediščina in ne cilj turističnih konvojev?

Kitajska namerava spomladi 2004 okrog svete tibetanske gore Kailaš zgraditi cesto. Traso, ki naj bi potekala po tradicionalni romarski poti, so poleti že zakoličili. Podporniki pobude za rešitev Kailaša so prepričani, da bi učinkovito varstvo svete gore lahko zagotovila le njena uvrstitev na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine. V ta namen so pripravili peticijo, ki jo podpirajo številne organizacije, med drugimi tudi Nemška planinska zveza, Mountain Wilderness, Društvo švicarsko-tibetanskega prijateljstva. Peticijo, ki je objavljena na spletnem naslovu <http://www.kailash.info> (de/en), je mogoče podpisati še do konca leta.

Opozorilo na prireditve: od 12. do 15. januarja 2004 bo v Katmanduju potekala mednarodna konferenca o varstvu Himalaje. Udeleženci konference bodo o temi razpravljali z različnih vidikov: podnebnega, zdravstvenega, ekološkega in naravovarstvenega.

International Conference on The Great Himalayas: Climate, Health, Ecology, Management and Conservation. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.aehms.org/hima01.html> (en)

Kailaš – sveta gora petih veroizpovedi

© Andreas Pflügler, <http://www.trekkingforum.com>

O tem in onem

Italija: protestne akcije ob zasedanju Alpske konvencije

Podpis Alpske konvencije in učinki njenih določb na italijansko politiko gorskih območij so bili osrednji dogodek konference, ki je 28. in 29. novembra potekala v italijanskem Torinu. Dan kasneje, ki je bil posvečen razpravi o velikih čezalpskih infrastrukturah, je prišlo do mirne protestne akcije, ki se jo je udeležilo več sto prebivalcev doline Susa, skozi katero naj bi speljali progo za velike hitrosti med Torinom in Lyonom. Skupaj z okoljskimi aktivisti so domačini izrazili protest zaradi ponovnega poskusa, da bi alpsko prebivalstvo izločili iz odločanja o načrtovanju projektov, ki imajo lahko usodne posledice za okolje.

Vir: CIPRA-Italija. Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.alpenkonvention.org/News/20031128_Mont_It_e_Conv_Alpi/pieghevole.pdf (it)

Alpe se vse bolj spreminjajo v diznilend

29. novembra je podjetje Coca-Cola na enem od smučišč na švicarski Arosi odprlo smučarski klub Miki Miške. Za otroke so postavili vas, ki jo sestavljajo štirje ogrevani igluj, v katerih poskrbijo za otroke in jih zabavajo. Glavni sponzor pri postavitvi vasi v obliki iglujev je napitek za otroke „Mikijeve pustolovščine“, ki sta si ga zamislila Coca-Cola in podjetje The Walt Disney Company.

Vir: podjetje Coca Cola, d.d., 29. 11. 2003: http://www.coca-cola.ch/company/com_new_pre.asp?year=2003&lang=d (de)

Avstrijsko Okoljsko krovno združenje praznuje trideseti rojstni dan

4. decembra je na Dunaju svojo obletnico praznovalo avstrijsko Okoljsko krovno združenje, ki se skupaj s Forumom za okoljsko izobraževanje (FORUM Umweltbildung), CIPRO-Avstrija in Uradom Evropske unije za okoljske zadeve ter še 33 drugimi članskimi organizacijami že trideset let zavzema za različne zadeve s področja varstva narave in okolja. Skupaj z Avstrijsko planinsko zvezo in CIPRO pa si Okoljsko krovno združenje že leta prizadeva tudi za uresničevanje Alpske konvencije.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: 3. 12. 2003 <http://www.umweltdachverband.at> (de)

Sedaj izšla tudi knjižna izdaja pregledne raziskave „Kmetijski genetski viri v Alpah“

Organizacija Monitoring Institute for Rare Breeds and Seeds in Europe, ki odkriva in spremlja ogrožene rase in sorte v Evropi, je pred kratkim izdala še knjižno obliko raziskave z naslovom "Kmetijski genetski viri v Alpah", v kateri se lahko seznanimo s položajem ogroženosti kulturnih rastlin in ras domačih živali v alpskih državah v letih 2000 in 2001. Knjiga prinaša na 178 straneh povzetke v petih jezikih, celotno besedilo raziskave, ki obsega okrog 530 strani, pa je na voljo na priloženem CD-ROM-u v angleškem in nemškem jeziku.

Založba Haupt Verlag, ISBN 3-258-06669-8. Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.monitoring-inst.de/projekte.htm> (de)

Obširna baza podatkov o pokrovnosti tal in rastju našega planeta

Na svetovnem spletu je bila pred kratkim vzpostavljena obširna baza podatkov o pokrovnosti tal in rastju našega planeta v letu 2000 (Global Landcover 2000), ki so bili v času od 1. novembra 1999 do 31. decembra 2000 pridobljeni na podlagi dnevnih satelitsko skeniranih slik. Uporaba podatkovne baze bo pripomogla pri izvajanju raziskav o ekosistemi, biotski raznovrstnosti in podnebnih spremembah ter preprečevanju naravnih nesreč.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.gvm.jrc.it/glc2000/defaultGLC2000.htm> (en),

http://europa.eu.int/rapid/start/cgi/guesten.ksh?p_action.gettxt=qt&doc=IP/03/1601|0|RAPID&lg=DE&display (de),

Prireditve

Mednarodna konferenca /1. mednarodni dan gora: **Matriarhat in gore** (Matriarcato e Montagna). Sardagna (Italija), 13. - 14. 12. 2003, Kongresni center Panorama. Organizira: Centro Multipolare per lo Sviluppo Sostenibile. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.centromultipolare.it> (it)

Seminarji o gospodarskih temah: **2. grindelwalški simpozij o Alpah**. Grindelwald (Švica), 13. - 14. 1. 2004. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alpensymposium.ch> (de)

Mednarodna delavnica: **Podnebje v holocenu na območju Alp** (Holocene climate in the Alps: Toward a common framework?). Aix-les-Bains (Francija), 15. - 18. 1. 2004. Organizira: Gorski inštitut pri Univerzi v Savoiji. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.univ-savoie.fr/ufr/cism/actua/climalp/bienvenue.html> (en)

Mednarodni forum za socialno odgovorni in okolju prijazni turizem: **14. potovalni paviljon – tržišče potovanja druge vrste**. Sejmišče v Hannoveru (Nemčija), 6. - 8. 2. 2004. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.reisepavillon-online.de> (de/en)

Mednarodna delavnica: **Za zgodovino zimskih športov**. Lugano (Švica), 20. - 21. 2. 2004. Organizator: Istituto di Storia delle Alpi (ISAlp). Več informacij na spletnem naslovu: http://www.isalp.unisi.ch/deu/kongresse/winter_sport.htm (de)